

A CSALOMON® [CHRegg] fátyolkatozás gyűjtőlap* bemutatása

Kutatástól a felhasználásig
Magyar kutatók eredményei

Foto: Koczor S.

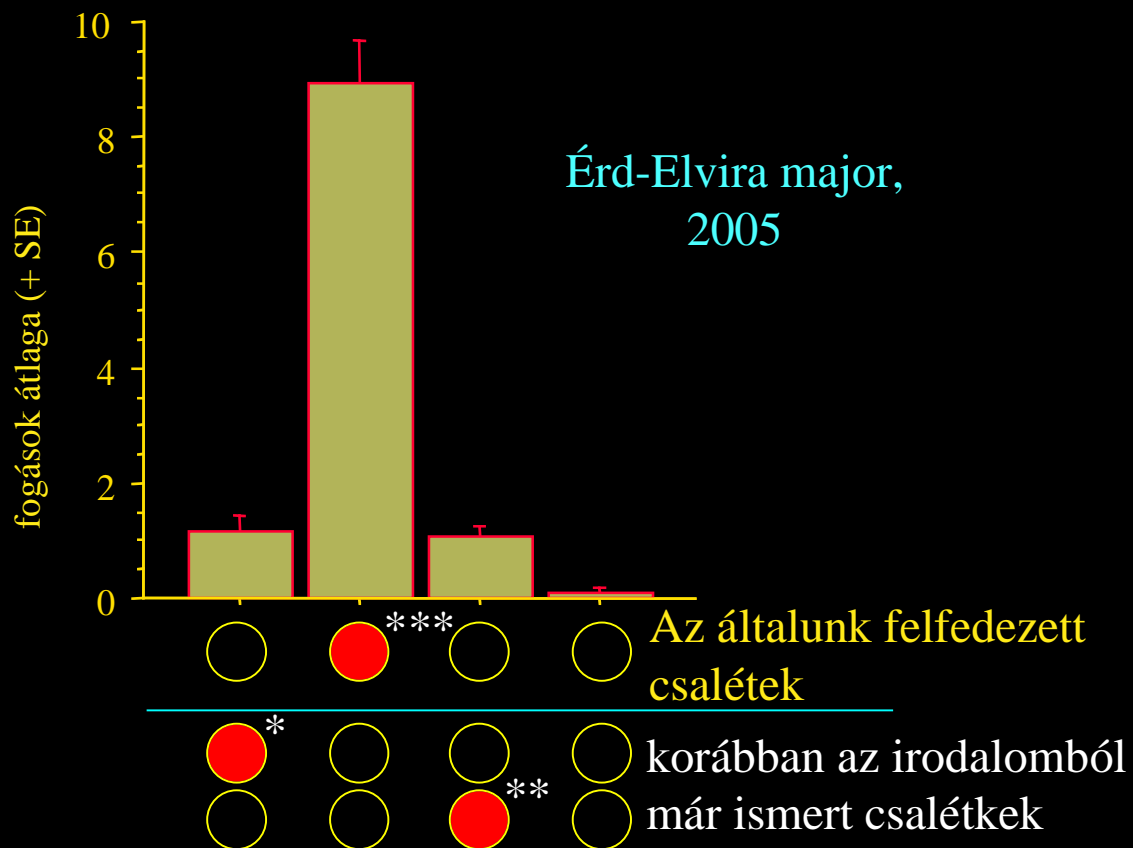
* Szabadalom ügyszáma: P0800131 (OTH)

MTA•ATK
Növényvédelmi Intézet

A felfedezés

Sok éves alap kutatásunk eredményeképp egy többkomponensű mesterséges csalétket sikerült felfedeznünk, ami a közönséges zöldfátyolkák *Chrysoperla* fajcsoportjának tagjait sokkal intenzívebben csalogatja, mint a nemzetközi szakirodalomban addig ismert, mások által leírt csalogató készítmények.

Jelmagyarázat: ○ = nincs ● = van

*Zhu; J.W. és mtsai., J. Chem. Ecol. 25:1163, 1999;

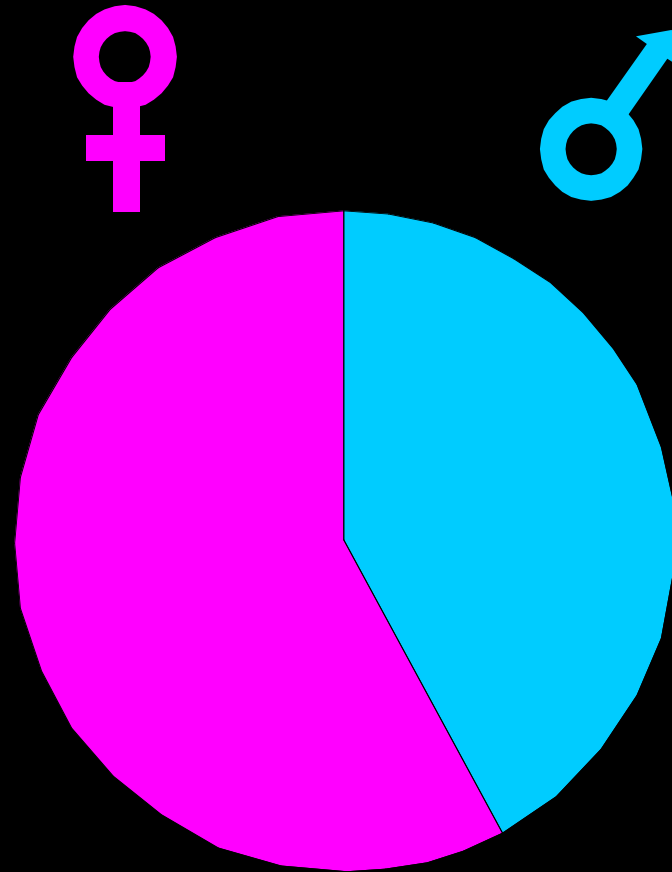
** Umeya, K és mtsai., Appl. Ent. Zool. 10:60, 1975;

*** Tóth M. és mtsai., J. Chem. Ecol. 35:449, 2009.

A csalétek nőstényeket is csalogat

A fátyolkák *Chrysoperla* fajcsoportja egy széles elterjedésű csoport, amely növényvédelmi jelentőségét az is jelzi, hogy lárvájukat kibocsátással biológiai védekezésre is alkalmazzák, kereskedelmi forgalomban is kapható.

Újjonnan felfedezett, több komponensből álló csalogató készítményünk a tekintetben is egyedülálló, hogy nagy számban fogja a nőstény fátyolkákat is! (nőstényeket hatékonyan fogó mesterséges csalétek nem ismeretes az irodalomban)

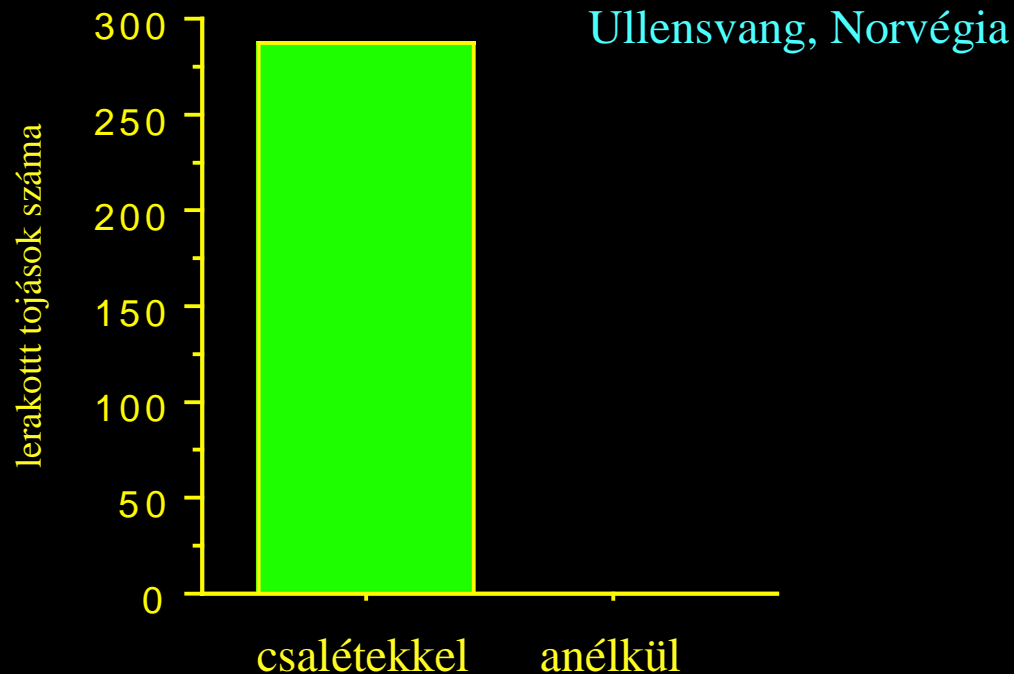

A csalétek a zöldfátyolkák nőstényeit is csalogatja!

A diagram adatainak forrása: Tóth és mtsai., J. Chem. Ecol. 35:449, 2009.

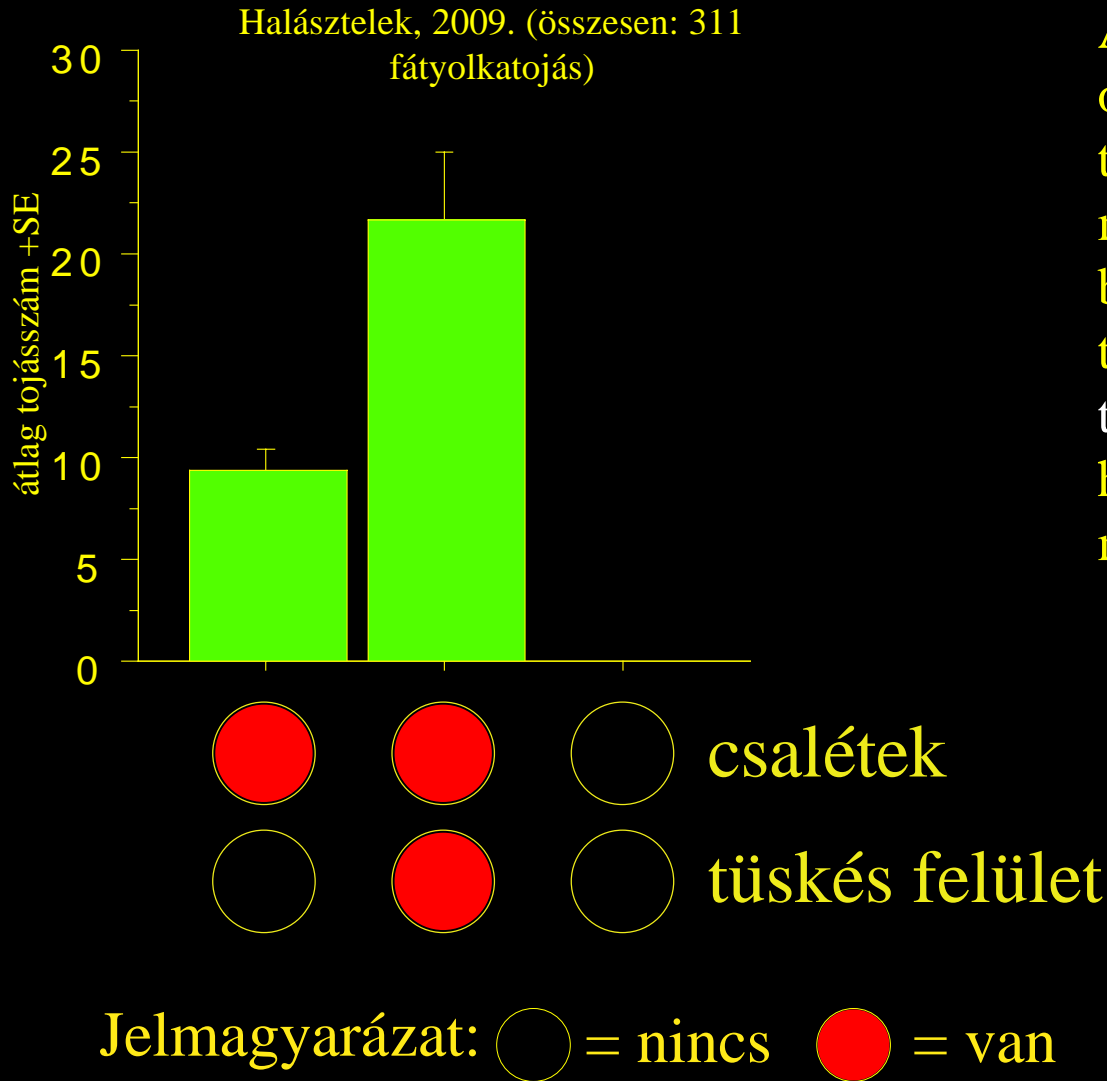
A meglepetés

Nagy meglepetéssel tapasztaltuk kísérleteink közben, hogy a fátyolkák a csalétket tartalmazó csapdára, annak különböző részeire tojásokat raktak!

Ez felvetette annak gondolatát, hogy a csalétek segítségével a természeti környezetben levő fátyolkák tojásait megfelelő helyre (pl. védendő növény) koncentrálhassuk!

A fejlesztés

Annak érdekében, hogy az odacsalogatott fátyolkák minél több tojást rakjanak le, megvizsgáltunk más, a tojásrakást befolyásoló tényezőket is. Azt tapasztaltuk, hogy ha a csalétket tüskes, durva kiképzésű felületre helyezük, a lerakott tojások mennyisége jelentősen megnő!

A korábban lerakott tojások hatása

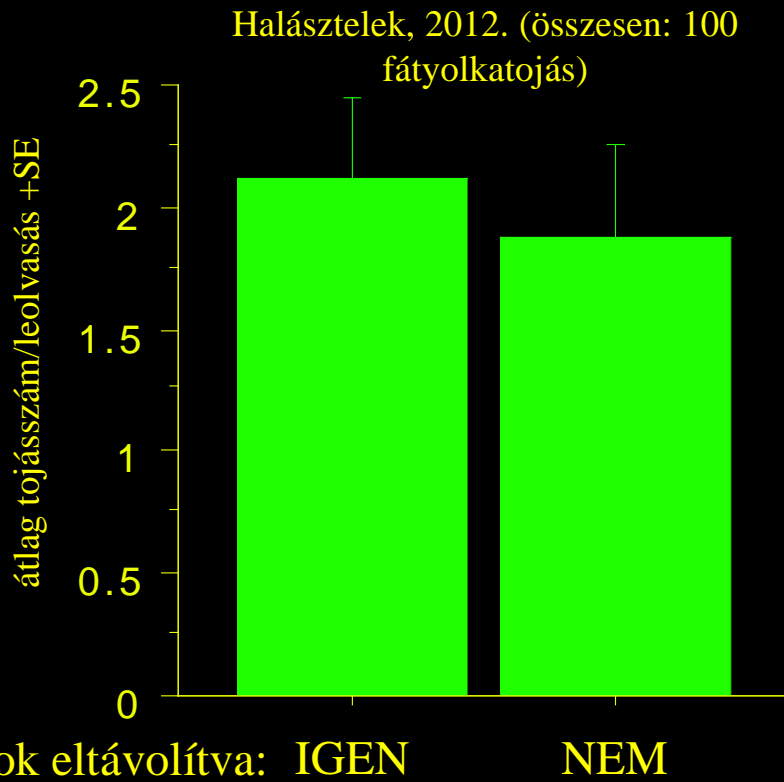

Foto: Nagy Z.L.

A csalétekkel ellátott, tüskés, durva felszínű lapra korábban lerakott tojások jelenléte nem csökkentette az újabb tojásrakás valószínűségét, tehát a fátyolkák gyakorlatilag addig rakhatnak tojásokat a lapra, amíg az teljesen be nem telik.

A diagram adatainak forrása: Koczor és mtsai.: On possible practical applications of attractants for common green lacewings (*Chrysoperla carnea* species complex). Presentation, IOBC WPRS Pheromones and Other Semiochemicals Conference, October 1-5 2012, Bursa, Turkey

Az új termék

A fátyolka tojásgyűjtő lap összeszerelt állapotban

A felfedezés és fejlesztés alapján hoztuk létre új termékünket, a CSALOMON® [CHRegg] fátyolka tojásgyűjtő lapot!

Hogyan működik a gyűjtőlap?

A csalétek a gyűjtőlaphoz csalogatja a környéken repdeső fátyolkákat, s azok – mivel a lap belső felszíne olyan kialakítású, ami a fátyolkákat tojás lerakására készíti – igen sok tojást raknak a gyűjtőlapra. Ennek eredményeképpen nagyságrendekkel nagyobb számú fátyolka lárva pusztítja kikelés után a levéltetveket a lap körzetében, mint távolabbi növényeken.

Foto: Koczor S.

A lárvák kedvelt táplálékát jelentik a levéltetvek

Alkalmazási lehetőségek

A CSALOMON® [CHRegg] fátyolkatojás gyűjtőlap segítségével nagyszámú fátyolkatojást koncentrálnak a megvédendő növényre (fákra, cserjékre, lágyszárú növények sűrűbb állományaiba, érintkező növényegyedek soraiba). A már a lapokra lerakott tojásokat kikelésük előtt oda vihetjük kertünkben (vagy üvegházunkban), ahol sok ragadozó fátyolka lárvára van szükség.

A tenyésztett zöldfátyolka fajok jellemzően külföldi forrásból érhetők el, könnyen előfordulhat, hogy nem őshonos fajt rendelünk. Ráadásul a szállítás közben maguk a fátyolkák is károsodhatnak, ragadozó rovarokként kis helyre összezárva kárt tehetnek egymásban. Kereskedelmi forgalomban 100 db lárvát hozzávetőleg 4-5000 Ft körüli áron szerezhethetünk be, amelyhez még hozzáadódnak a szállítás, valamint a kibocsátás (adott esetben az ahhoz külön beszerzendő berendezés) költségei.

Belátható, hogy a tojásgyűjtő lapok alkalmazása esetén ez az összeg jelentősen kisebb lehet, sőt a tojásgyűjtő lap segítségével ráadásul nem csupán egyszeri, hanem akár folyamatos zöldfátyolka utánpótlást is tudunk biztosítani.

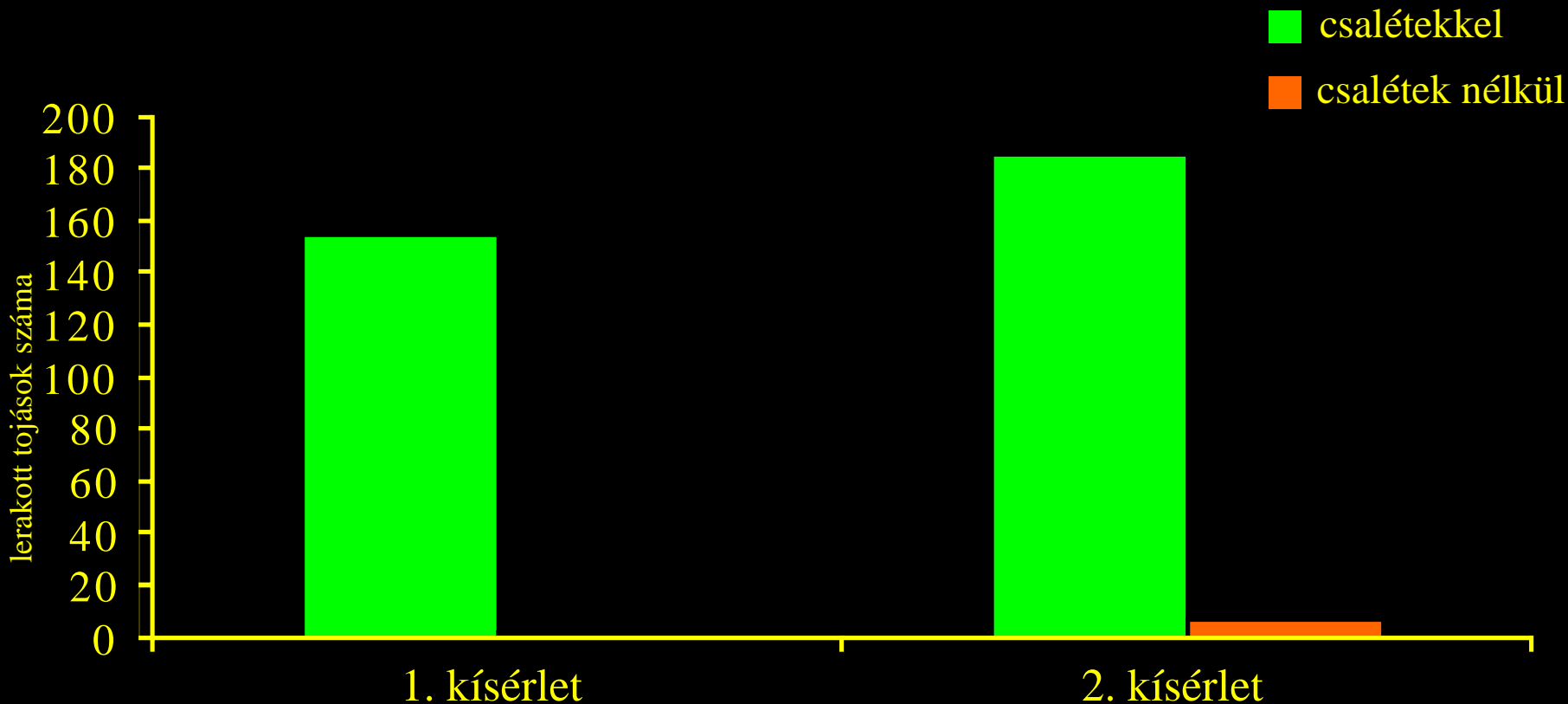

Foto: Koczor S.

Zöldfátyolkák tojásai a tojásgyűjtő lapon

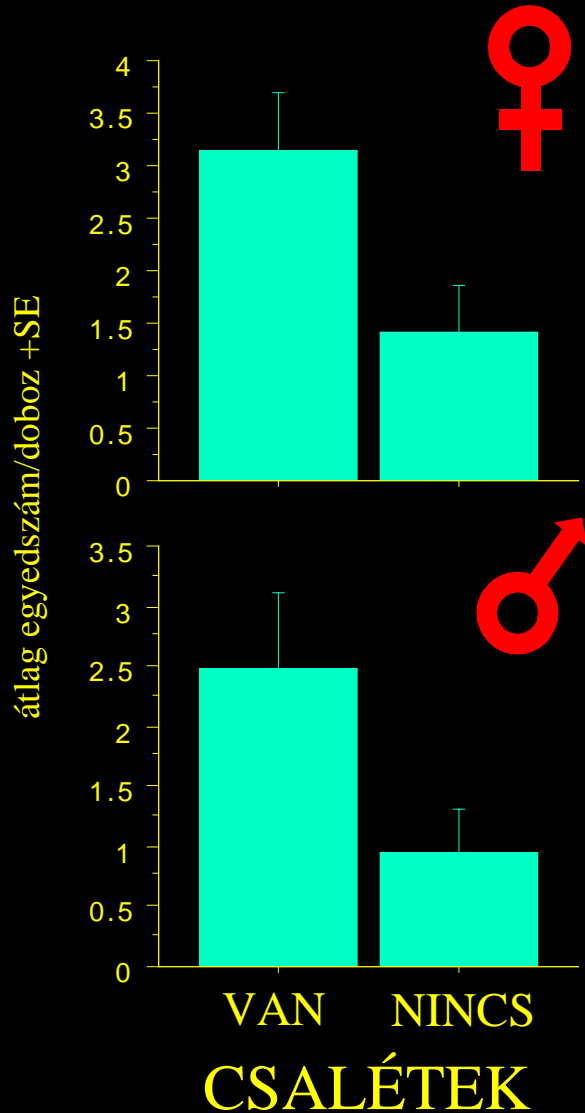

Alkalmazási lehetőségek

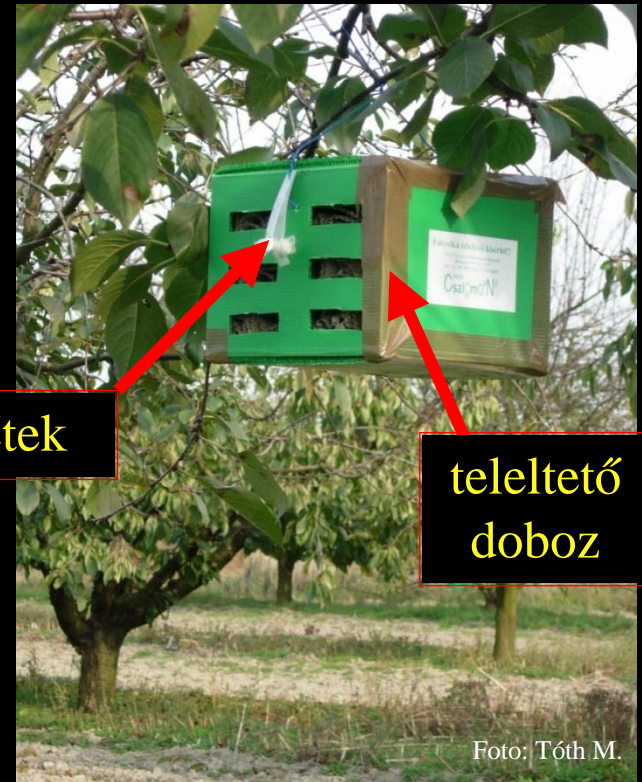

A csalétek tojásgyűjtő lapok nélkül, önmagában is kifüggeszthető, ebben az esetben a fátyolkák több tojást raknak a csalétkes növényre, és a kikelő lárvák a közeli lomb- és ág-felületeken fognak zsákmányra vadászni.

Alkalmazási lehetőségek

Ha a csalétket a fátyolkák teleltető dobozaira helyezük, a csalétkes teleltetőkből 2-3-szor több fátyolka telelhet, mint a csalétek nélküliekben, így már ősszel előmozdíthatjuk a fátyolkák tömeges megjelenését kertünkben tavaszal.

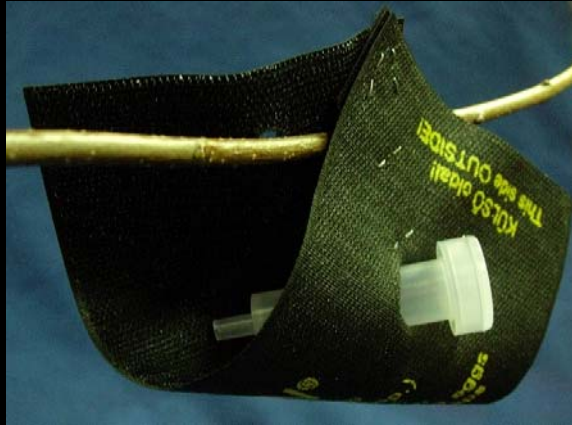
csalétek

teleltető
doboz

Foto: Tóth M.

A diagram adatainak forrása: Koczor és mtsai.: On possible practical applications of attractants for common green lacewings (*Chrysoperla carnea* species complex). Presentation, IOBC WPRS Pheromones and Other Semiochemicals Conference, October 1-5 2012, Bursa, Turkey

A termék beszerezhető:

MTA ATK Növényvédelmi Intézet, Budapest, Pf. 102., 1525; tel.: (1)-391-8637, (30)-982-4999;
fax: (1)-391-8655; e-mail: <csalomon@agrar.mta.hu> internet: <www.csalomoncsapdak.hu>
webáruház: <www.csalomon.shp.hu>

Listáinkban az ökológiai növényvédelemhez fontos egyéb, nélkülözhetetlen termékeket is talál,
számos kártevőfaj előrejelzésére alkalmas feromoncsapdánk áll rendelkezésre!

A **Csalomón** az MTA ATK Növényvédelmi Intézet oltalommal védett terméke.

